

Vrijdag 7 januari 1916 – ochtendeditie

De secretaris van de groep België van het Algemeen Nederlands Verbond heeft de volgende brief ontvangen van Constant. H. Peeters, uit Schaffen bij Diest. De brief is van 16 september jl.:

In deze oorlog heb ik dikwijls aan u en aan ons geliefd A. N. V. gedacht. Een Gentenaar, die ik enkele maanden geleden te Brussel ontmoette, zegde me dat alles bij u goed is afgelopen. Hier is het helaas te erger toegegaan. Onze uitgebreide familie in onze gemeente heeft alles verloren. Hetgeen mij bijzonder grieft is dat van mijn overgrote boekenverzameling, de vrucht van een twintigjarige verzamelarbeid, niets is overgebleven. Onder meer was zij rijkelijk voorzien van Nederlandse taal- en letterkundige werken (56 jaargangen van de Gids, de meeste ingebonden; volledige verzameling Nederlands Museum, Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle, Tijdschrift van het Willemsfonds, vele jaargangen van Vlaamsche Kunstbode, Belfort, Op de Hoogte, Vlaamsche Gids, Boon's Magazijn enz.). Allerhande romans, enz. Wat onze taalstrijd aangaat, bezat ik vele, ook zeldzaam geworden, exemplaren van boeken, brochures, tijdschriften enz. Van Neerlandia had ik, op enige nummers na, de hele verzameling, meest gebonden jaargangen. Verder de belangrijkste vlugschriften van het A. N. V. De meeste van mijn vroegere boeken zal ik mij nooit meer terug kunnen aanschaffen en nooit zal ik in staat zijn mijn persoonlijke schriften en aantekeningen te vernieuwen. Graag zou ik echter later zoveel mogelijk opnieuw verzamelen, zoals bv. de verschenen jaargangen van Neerlandia, De Vlaamsche Hoogeschool enz. Wilt ge dan aan mij eens denken?

De redactie van Neerlandia, het orgaan van het Algemeen Nederlands Verbond, waarin wij deze brief aantreffen, tekent er bij aan:

Vindt men dat niet tragisch! Stoffelijk bezit – Peeters was welgesteld – bekommert hem het minst. Maar zijn bibliotheek. En hoeveel van deze verstandelijke ellende zal er niet elders te lenigen vallen?

De knappe rechtsgeleerde en kloeke Vlaamsgezinde Mr. L. Dosfel van Dendermonde zag met zijn huis zijn kostbare boekerij in vlammen opgaan. Voor mannen als Dosfel is het verlies van een bibliotheek als de zijne meer dan het verlies van een huis.

Kort: beide gevallen nopen ons een beroep te doen op de leden van het A. N. V. in het bijzonder; op het Nederlandse volk in het algemeen. Laten om te beginnen deze beide bibliotheken hersteld worden: de eerste is er een van algemene ontwikkeling zoals men uit de opsomming van het verloren gegane kan oordelen; de tweede was in hoofdzaak de bibliotheek van een rechtsgeleerde, maar daarnaast toch ook een Nederlands letterkundige, die van Godfried Hermans (letterkundig pseudoniem van Mr. Dosfel).

Maar buiten deze twee gevallen kan Vlaanderen's ontwikkeling schatten van boeken gebruiken. Laat Nederland die samenbrengen.

Wij lezen verder in Neerlandia de volgende mededeling van Groep België van het A. N. V.:

“Groep België van het A. N. V. heeft het initiatief genomen van het algemene werk van Vlaamse Volksopbeuring, waarvan het hieronder volgende programma van werkzaamheden met medewerking van de Vlaamse organismen over het land ten uitvoer wordt gelegd:

1. Het werk de Soldatentrost:
  - i. Stoffelijke bijstand: opsturen van pakjes eetwaren, versnaperingen, kousen, ondergoed; briefwisseling voor ongeletterden met krijgsgevangenen, inlichtingen;

- ii. Verstandelijke en zedelijke steun voor onze soldaten-
krijgsgevangenen; boeken, liederen, enz.
- 2. Kinderen- en zuigelingenbescherming. Onderafdelingen:
  - i. Het werk der flesjes melk voor kinderen;
  - ii. De kinderkrib, kindervoeding, schoolmaaltijden;
  - iii. Kindertuinen.
- 3. Volkskleding en voeding.
- 4. Voordrachten, ontwikkelingsbijeenkomsten, kunstgenot,
volksontwikkeling.
- 5. Werkbeurs.
- 6. Voorschotkas en hulpbank (bijzonderlijk voor bedienden).
- 7. De stille hulp (steun voor beschaafde noodlijdenden).
- 8. Hulp voor oorlogsverminkten.

Daar is werk voor nu en na de oorlog. Daar kunnen schatten van geld en goed gebruik bij vinden. We doen een beroep op het hoofdbestuur, dat het initiatief te nemen heeft, op alle leden van het A. N. V. binnen en buiten Nederland, op het Nederlandse volk, op Vlamingen in Nederland, opdat hulp zou verschaft worden en hebben de vaste hoop dat onze verwachting niet zal beschaamd worden.”

Het hoofdbestuur van het A. N. V. ondersteunt krachtig dit beroep op hulp. De administratie te Dordrecht neemt graag giften in ontvangst. Reeds is er 100 gulden binnengekomen.

Vrijdag 7 januari 1916 – avondeditie

Parijs, 6 januari 's avonds. Officieel: Wij hebben met goed gevolg de vijandelijke verdedigingswerken bij Steenstrate, Het Sas en Boezinge gebombardeerd.

Financiële vragen.

Brussel, 1 januari.

In aansluiting aan hetgeen in mijn vorig artikel over de door velen voorgestane beursliquidatie gezegd is, wil ik nog enkele opmerkingen weergeven, die dezer dagen in een Brussels blad over dit vraagstuk zijn gemaakt. De afwikkeling van de termijnzaken die tussen 15 en 31 juli 1914 op de beurs van Brussel verhandeld zijn, is sedert van veertien op veertien dagen uitgesteld. Maar dit kan niet zo blijven voortgaan.

Om te beginnen veroorzaakt dit herhaalde uitstel van afwikkeling groot nadeel aan die huizen, welke op de oorspronkelijke vervaldatum kapitaal voorhanden hadden: deze zijn nu genoodzaakt hoge intresten te betalen, zonder in staat te worden gesteld over te gaan tot een liquidatie, waartoe zij sedert lang bereid zijn; en van het beschikbare geld kunnen zij slechts weinig meer dan 2,5 procent maken.

Naar verluidt, zou nu de bekende Caisse de Reports et de Dépôts op algehele liquidatie aan willen sturen en daartoe aan het Comité de Liquidation bericht hebben, dat zij ter beschikking hield een voorschot van vijf miljoen frank om tot de zo gewenste afwikkeling van zaken te kunnen bijdragen. Ongetwijfeld zal deze som voor een groot deel de einde juli 1914 opengebaven posten kunnen dekken, daar deze, volgens inlichtingen van de plaatselijke pers, omstreeks zeven miljoen frank bedroegen. Zouden dus andere belanghebbende banken het voorbeeld van de Caisse de Reports willen volgen, dan ware een liquidatie en een daarop volgende heropening van de Brusselse beurs mogelijk.

Een ander, voor geheel België hoogst belangrijk vraagstuk, wordt gevormd door de hernieuwde maandelijkse oorlogsschatting van veertig miljoen frank, waaraan ik destijds hier ter plaatse uitvoerige beschouwingen wijdde. Toen evenwel stond nog niet vast, hoe deze schatting precies gefinancierd zou worden. Gouverneur-generaal von Bissing heeft zich kort geleden daaromtrent tegenover een Duitse journalist aldus uitgelaten:

Zoals ge weet, zegde de generaal, was de overeenkomst volgens welke België aan de Duitsers een jaar lang maandelijks veertig miljoen frank moest opbrengen, in december afgelopen. Hoe moest nu de nieuwe regeling worden getroffen? Twee meningen stonden hier tegenover elkaar: de ene wilde vermeerdering van het maandelijks bedrag, de andere de bestaande toestand bestendigen. De voorstanders van de eerstgenoemde handelwijze redeneerden aldus: België is een rijk land, dat tot nu tot zo weinig aan de lasten van de wereldoorlog heeft deelgehad, dat het in de toekomst meer kan betalen. Wij in Duitsland worden aangezocht miljarden en miljarden op te brengen. In Oostenrijk-Hongarije en niet in de laatste plaats bij onze tegenstanders is het hetzelfde lied: waarom zou dan juist België van alle deelnemers aan de oorlog in dit opzicht worden bevoorrecht? ...¹

Zonder de juistheid van deze zienswijze te ontkennen, was ik, zegde baron von Bissing, een andere mening toegedaan en wel om politieke redenen.

---

¹ Men moet maar durven! "België heeft nog zo weinig aan de lasten van de oorlog deel gehad": België is "bevoorrecht"; wel zeker! Straks komt er nog iemand vertellen, dat België er door de Duitse inval eigenlijk veel beter aan toe is, dan wanneer de gewaarborgde Belgische neutraliteit ware ontzien! Red. N.R.C.

Ten eerste is het gemakkelijker iets, dat eenmaal bestaat en gewoonte is geworden, te bestendigen, dan een verhoogde belasting ingang te doen vinden. Door dwang had ik dat wel gedaan kunnen krijgen, maar, zo verzekerde von Bissing, het grondbeginsel van mijn bestuur was tot nu toe (en ik had daar succes mee gehad), het bezette land hardheden te besparen. Stel dat de provincies geweigerd hadden zich borg te stellen voor de schulden, dan was een aantasting van het privaat bezit het onafwendbare gevolg geweest, om van andere onverkwikkelijke mogelijkheden nu maar niet te spreken. Ik begeerde de bepalingen van de Haagse Conventie te eerbiedigen, welke er op gericht zijn, dat het bezettingsleger door het bezette land moet worden onderhouden. Wat zouden onze vijanden een geschreeuw hebben aangeheven, wanneer zij zich over de "onderdrukking van België" of iets van die aard op de hun bekende wijze warm hadden kunnen maken! Neen, ik besloot de zachtere vorm toe te passen, dat is: de verlenging van de tot heden betaalde jaarlijkse som. En deze "slapheid", zoals misschien velen het zullen noemen, bewees de doeltreffendste politiek te zijn. Immers de gewone som werd door zeven der negen provincies direct ingewilligd en slechts twee verklaarden de verantwoordelijkheid niet op zich te willen nemen. Dat was niet prettig, maar ik vermeed ook nu, om te beginnen, strengheid, verlengde de termijn en stelde de vertegenwoordigers der provincies met nadruk de gevolgen van hun houding voor ogen; ik werkte, om het zo uit te drukken, op hun gemoed. Gevolg was: eenstemmig besluit om de nieuwe borgstelling op zich te nemen.

Nu vormde zich onder leiding der Société Générale een consortium van omstreeks 37 banken, die de uitbetaling der maandelijksse stortingen van 40 miljoen op zich hebben genomen. Zonder nieuwe uitgifte van bankbiljetten zal de gehele schatting gedekt worden. U vraagt, waar het geld vandaan komt? Er is nog een massa geld in het

land en de mensen weten niet, wat zij er mee moeten beginnen, zodat zij het naar de bank brengen. Duitsland betaalt sedert 15 januari 1915 alle rekvisities in geld, de Duitse soldaten en beambten brengen geld in het land, er is geen papier om zijn geld in te beleggen en over de grenzen gaat er niets. Zo is dus de oorlogsschattingslening een aangewezen beleggingswaarde.

Tot zover de uitlatingen van de gouverneur-generaal.

Aangaande de techniek der nieuwe lening wordt nog medegedeeld, dat de totale verplichting der banken zich uitstrekt over 480 miljoen frank, en wel in 5 procents schatkistwissels der provincies; een en ander betaalbaar in maandelijks termijnen van 40 miljoen; de eerste is vervallen op 10 december jl. Onder leiding van de Société Générale kregen de banken, al naar gelang hun grootte, hun aandeel toegewezen, met toekenning van een kleine commissie. De schatkistwissels komen à pari op de markt en zijn bij de Nationale Bank beleenbaar, tegen 80 procent der waarde, met 4 procent rente.

Over nog andere opmerkingen, waartoe de oorlogsschatting aanleiding geeft, een volgende keer.

Het Belgische Gulden Boek.

Van de instelling van het Gulden Boek in België is reeds met een enkel woord in ons blad melding gemaakt. Het Belgisch Staatsblad van 25-31 december bevat het desbetreffende koninklijk besluit, luidende als volgt:

Art. 1. Er wordt een "Gulden Boek" gevormd, bestemd om de door de oorlog in het leven geroepen werken van milddadigheid en van liefdadigheid tegenover België te gedenken.

Art. 2. Dit Gulden Boek zal drie delen bevatten:

Het eerste deel zal de volledige lijst opgeven van de giften in geld en in natuur, welke de milddadigheid van de volkeren der gehele wereld ter beschikking van België heeft gesteld.

Het tweede deel zal een schets bevatten over elk der werken tot bevoorrading en tot onderstand welke, gedurende de Duitse bezetting, hun weldoende invloed in België hebben uitgeoefend, alsmede de namen van de personen die ze beheerd hebben.

In het derde deel zal beschreven worden de werking van de inrichtingen voor verlening van gastvrijheid en hulp, die in den vreemde of in het onbezette gedeelte van het land tot stand zijn gebracht ten voordele van de vluchtelingen, van de gekwetsten, van de krijgsgevangenen en, over het algemeen, voor de Belgische slachtoffers van de oorlog.

Art. 3. Dientengevolge zijn al de comités, groeperingen of maatschappijen, welke gedurende de oorlog hebben ondernomen de door de oorlog veroorzaakte ellende te verzachten en gelden voor België of voor de Belgen hebben ingezameld, verzocht voor 1 maart 1916 in te zenden de lijst hunner beheerders, een korte schets over hun doel en hun werking en een omstandige staat van hun inkomsten en van hun uitgaven sedert het begin van de oorlog, opgemaakt overeenkomstig de voorwaarden en in de vorm welke zullen worden vastgesteld bij ministerieel besluit.

Art. 4. Deze stukken en alle andere inlichtingen nuttig voor de uitgave van het Gulden Boek, zullen verzameld worden door de zorgen van een Commissie van het Gulden Boek, welke door ons zal worden ingesteld. Deze commissie zal in haar ambtsbezigheid bijgestaan worden door de Belgische officiële comités der verschillende landen.

In afwachting van de uitgave van het Gulden Boek, zullen de namen der beheerders en een uittreksel uit de rekeningen van al de comités, groeperingen of maatschappijen hierboven bedoeld, door de zorgen van de Commissie van het Gulden Boek in het Belgisch Staatsblad afgekondigd worden.

De Vlaamse Hogeschool.

We lezen in Vrij België:

De Duitse pers heeft met veel beslag gemeld, dat de Duitse gouverneur in België besloten heeft op de begroting van 1916 het nodige bedrag te laten inschrijven voor de vervlaamsing van de Gentse hogeschool.

Wij kunnen ons niet voorstellen, dat die maatregel op praktisch gebied enige uitwerking zou hebben, want een Vlaamse universiteit, in dergelijke voorwaarden geboren, zal geen hoogleraars en geen studenten tellen. Het Vlaamse volk wil met die politieke kneep niets te maken hebben.

De Vlaamsgezinden hebben aan de heer von Bissing zoiets niet gevraagd, maar wel overal en steeds laten horen, dat zij van het tijdelijk Duitse regime geen gunsten verlangen.

Heel wat anders is het inderdaad de bestaande taalwetten te doen naleven en maatregelen te treffen, waardoor nieuwe toestanden worden in het leven geroepen.

De maatregel, die aan gouverneur von Bissing toegeschreven wordt, kan slechts van aard zijn om de Vlamingen in opspraak te brengen.

Steunend op hun recht en op eigen kracht hebben de Vlamingen hun strijd steeds in volle eerlijkheid gestreden.

Het wetsontwerp Anseele-Frank-Van Cauwelaert tot Vervlaamsing van de Gentse hogeschool behoorde voor de oorlog tot een der levenseisen van het Vlaamse volk. Gouverneur von Bissing zal evenmin als de tegenstanders uit eigen land de vervlaamsing van de Gentse hogeschool in een onafhankelijk België belemmeren.

Voor de gerechtigheid.

Vrij België bevat een artikel van Arthur Buysse, het lid van de Belgische kamer, voor de rechtvaardigheid geheten. De schrijver zet daarin vooreerst uiteen, dat België, van het ogenblik af, dat de oorlog uitbrak, zijn plicht heeft gedaan, en dan vraagt hij: Welk is ons recht? Buysse beantwoordt die vraag als volgt:

Eenmaal aangenomen dat wij ons niets te verwijten hebben en daarbij gevoegd, dat wij om onze plicht vreselijk geleden hebben, komen wij met vertrouwen en niet zonder fierheid naar de internationale rechter, niet om te bedelen, niet om aan anderen iets te ontnemen of in te palmen, maar om een vonnis te horen uitspreken, dat ons in ons recht herstelt! En dan nog blijven wij het slachtoffer. Geen rechter kan ons volkomen schadeloos stellen: geen vonnis kan de moeders troosten: geen rechtbank kan Ieper, Nieuwpoort, Leuven of Dinant herstellen! Wij vragen aan de Internationale Rechtbank ons koninkrijk en onze onafhankelijkheid terug. Wij vragen een schadevergoeding, die ons brengt in dezelfde toestand in dewelke wij waren op het ogenblik, dat de oorlog losbrak.

Wij eisen de middelen om onze handel, die men geruïneerd heeft, te herstellen, en wij willen onze vroegere plaats onder de zon, plaats, die wij door een eerlijke en ongeëvenaarde arbeidskracht geworden

hebben! Spreek, neutrale volkeren, is dat niet ons recht, is dat niet het logisch gevolg van het schenden van onze neutraliteit?²

Er zullen straffen toe te passen zijn, maar wij zijn de strafrechter niet. Wij, eerlijke en vredelievende Belgen, wij stellen ons aan als burgerlijke partij voor de wereldrechtbank, om schadevergoeding te bekomen voor een misdaad ten onzen nadele gepleegd. Wij twijfelen geen ogenblik, dat onze geallieerde vriendenvolkeren ons die schadevergoeding willen doen toekomen. Wij hebben nooit getwijfeld aan hun en onze overwinning, ten voordele van Europa, dat niet naar de feodaliteit wil teruggebracht worden, maar voor de rechter bepleiten wij verder de zaak en wij zeggen: wordt Duitsland overwonnen, hetgeen wij in naam der mensheid hopen, of komen eens of morgen vredesvoorwaarden, onder welke mogelijke omstandigheden het ook moge zijn, wij vragen u te beslissen, dat wij een neutraal land waren en dat wij onze plicht hebben volbracht. Het ware een misdaad, België niet volkomen te herstellen, welke ook de andere voorwaarden van de vrede mochten zijn. Het ware een wraakroepende schande voor de wereld, moest ons nageslacht in de geschiedenis kunnen lezen, dat wij, Belgen, na de oorlog zijn gestraft geweest, omdat wij onze plicht hebben gedaan. België is het eerst aangevallen. België moet het eerste kapittel zijn van de vredesvoorwaarden, zo niet beginnen de vredesonderhandelingen met een misdaad.

Hier en daar lezen wij uit berichten, die uit Duitsland oprijzen, iets over België, over schadevergoeding door België te betalen en zo meer. Een misdaad, door al de mogendheden bewezen en bekend door de beschuldigde zelf, kan geen recht voortbrengen van de misdadiger op zijn slachtoffer!

---

² Ja. (Red. N.R.C.)

De grote mogendheden, Duitsland inbegrepen, hebben België neutraal verklaard, en het zou voldoende zijn, dat een der ondertekenaars meeneed zou plegen, om hem een recht te geven op dat neutraal land? Dat kan nooit gebeuren, dat zou een onrecht zijn, dat nooit in de loop der eeuwen is geschied.

Ziedaar, naar mijn oordeel, ons Belgisch standpunt. Wij lijden, maar wij verbieden aan wie het ook moge zijn ons te vernederen. Wij zijn arm geworden: onze kinderen, de hoop van ons leven, zijn gestorven; velen onder ons zijn uit schrik of ellende uitgeweken, maar onze strijd lust voor recht en vaderland zal niemand ons ontnemen. Wij zullen wachten met geduld; wij stellen vertrouwen in onze geallieerden, en na de strijd komen wij niet ons aandeel vragen in de overwinning, maar de erkenning van ons heilig recht.”

Mijn land is groot genoeg voor mij.

Frans van Cauwelaert komt in Vrij België op, tegen die landhongerige Belgen, die er van dromen om de Duitse provincies van de linker Rijnsoever bij België in te lijven. Geen annexatie, zo betoogt van Cauwelaert, die boven zijn artikel de woorden van Jan Frans Willems aanhaalt: Mijn land is groot genoeg voor mij. Wij ontleen aan van Cauwelaerts artikel het volgende:

“De avontuurlijke uitlatingen over de Rijn grens hebben echter nog een andere onaangename zijde gehad: ze hebben enige Duitsgezinde Nederlanders, welke met lede ogen staan te kijken naar de sterke sympathieën, welke onze zaak in hun land bezit, de gelegenheid gegeven om argwaan te wekken tegenover ons, inzake Limburg en Zeeuws-Vlaanderen. Gelukkig heeft het Nederlandse volk onmiddellijk gevoeld van waar de wind kwam. Het merkte onmiddellijk, dat de doeleinden, met welke men zo plots begon te ijveren voor de onschendbaarheid van het land niet zuiver

vaderlands waren en sloeg op deze pogingen niet verder acht. Maar het is niet uitgesloten, dat wanneer de krijgskans ons niet meer dienen zal, de vreesaanjaging herbegint en wij willen zoveel mogelijk elk misverstand voorkomen.

Blijvende vrede en trouwe vriendschap tussen Nederland en België is voor beiden levensvoorwaarde, en er kan door onze regeringen niets worden ondernomen, dat aan deze noodzakelijke eendracht afbreuk kan doen. Misschien zijn er in de verhoudingen, in de vroegere overeenkomsten tussen beide landen zaken van ondergeschikt belang te regelen, bij het sluiten van de oorlog. Dan zal dat gebeuren op een wijze, welke voor beide landen niet alleen voordelig, maar ook aangenaam zal zijn, en als inleiding kan dienen voor de veel nauwere betrekkingen, welke in de toekomst tussen deze beide staten moeten groeien.

Het gaat hier niet alleen, zoals naar de oostzijde van ons land, om geen vijandelijk gevaar binnen onze eigen muren te loodsen. Dat is niet genoeg. Wij moeten bij Nederland, en Nederland moet bij ons trouwe en feitelijke vriendschap vinden, welke voor beider welzijn en veiligheid van afdoende belang kan zijn.

En deze overtuiging bestaat niet alleen bij Vlaamse politici. Ik heb ze ook gevonden tot bij de hoofdaanvoerders van ons Belgisch leger. Geheel in het begin van de oorlog, had ik daarover een zeer interessante gedachtewisseling met een van onze hoogste en meest ervaren generaals, naar aanleiding van een kort bezoek, dat ik aan Nederlandse vrienden wou brengen. Er werd toen veel gepraat over de mogelijkheid, dat de grenzen van Nederland ook niet zouden worden geëerbiedigd. "Ik geloof niet", sprak mijn zegsman, "dat Engeland ooit tegenover Nederland enig bezwaar zal beproeven, maar ik ben van mening, dat wanneer het toch gebeuren zou, Nederland en België onmiddellijk moeten overeenkomen om in geen

geval enige vijandelijke daad tegen elkaar te ondernemen.” Deze generaal had gelijk. Het ware een ramp voor beide landen, een ramp voor geheel westelijk Europa, indien er tussen ons plaats was voor vijandelijkheid, zoals het een ramp zou zijn voor elk van ons, indien een van beide zijn onafhankelijkheid moest verliezen.

Laten wij dan het zwijgen opleggen aan lusten tot annexatie. Zij klinken bespottelijk, nu; en zij brengen geen heil voor later.

Ons heil en onze roeping liggen in onze zending als klein volk. Wij hebben ze tot nu toe op schitterende wijze vervuld. Laten wij niet in de breedte zoeken wat in de hoogte ligt.”

Veroordelingen in België.

Het Vlaamsche Nieuws bevat de volgende mededeling van Duitse zijde:

Bij vonnis van 22 december 1915 van de veldkrijgsraad zijn hierna vermelde personen veroordeeld:

Tot levenslange dwangarbeid:

1. Laura Acar, naaister te Gent.
2. Emiel De Paepe, scheepsbevrachter te Antwerpen.

Tot 15 jaar dwangarbeid:

3. Armandus Thonard, verkoper te Brussel.

Tot 3 jaar dwangarbeid:

4. Vrouw Celina Thinard, te Brussel.
5. Felicia Acar, rentenierster te Gent.

6. Jan Verheeken, werkman in de werkhuisen van de spoorweg te Gent.
7. Vrouw Juliana Verheeken, te Gent.

Tot 2 ½ jaar dwangarbeid:

8. Joanna Acar, borduurster te Gent

Tot 5 jaar dwangarbeid:

9. Hendrik Crockaert, werkman te Rijsel.

Laura Acar en Armandus Thonard hebben getracht posten op te stellen om verspieding uit te voeren op de spoorweg; zij hebben ook de vijand mondeling en schriftelijk ingelicht over oorlogszaken.

Verheeken heeft zich schuldig gemaakt aan verspieding op de spoorweg.

De Paepe heeft verspieding uitgevoerd ten voordele van de vijand.

Crockaert heeft getracht verspieding uit te voeren.

De overige veroordeelden hebben daartoe hun hulp verleend.

De veldkrijgsraad heeft alleen met het oog op de jeugdige ouderdom van de voornaamste schuldige, Laura Acar, ervan afgezien de doodstraf tegen haar uit te spreken.

Uit het Belgisch Staatsblad.

Het Belgisch Staatsblad van 25-31 december bevat een besluit van koning Albert der Belgen, waarvan het enige artikel als volgt luidt:

De rechtstreekse en onrechtstreekse belastingen, in principaal en opcentiemen, ten voordele van de staat, bestaande op 31 december

1915, zullen gedurende het jaar 1916 geëind worden, volgens de wetten en de tarieven welke de zitting en de heffing ervan regelen.

Het Staatsblad bevat verder het volgende koninklijk besluit:

Het vermogen om zich te beroepen tegen de vonnissen, uitgesproken door de krijgsraden te velde of door zekere onder hen, kan, wegens noodwendigheden van militaire aard, tijdelijk opgeschort worden, hetzij geheel of ten dele, door een in de ministerraad besproken koninklijk besluit.

De bevelhebber van een omsingelde plaats of van een gedeelte van het leger, waarvan de verkeersmiddelen door de vijand of bij overmacht onderbroken zijn, heeft altijd het recht deze opschorting te bevelen.

Men zendt ons een bij G. van Oest & Cie, te Brussel en te Parijs verschenen boekje toe, getiteld *Les socialistes et la Guerre européenne 1914-1915* par Jules Destrée, lid van de kamer van afgevaardigden van België.

Schrijver bepleit daarin afschaffing van de geheime diplomatie, beperking van de bewapening, voorzorgsmaatregelen tegen de leveranciers van oorlogstuig, en regeling van internationale geschillen door arbitrage. Voorts betoogt hij, dat de socialistische leer door de oorlog niet omver is geworpen, maar dat het proletariaat ongelukkigerwijze niet genoeg macht heeft gehad om meester te zijn van de toestand, zodat geheel zijn goede wil zonder uitwerking is gebleven. De verwezenlijking van de door het internationale socialisme geformuleerde wensen acht hij voor een groot gedeelte alleen verzekerd door een overwinning van de Entente.